

Wrocławski Marzec '68

„Wiosna 1968” to pierwszy poważny zryw studentów wielu ośrodków akademickich do działań o demokratyzację życia w Polsce. Kulminacją tych działań były „**wydarzenia marcowe**”.

Należy przypomnieć, że w wydarzeniach tych masowo wzięli udział studenci Politechniki Wrocławskiej. Ich działania poparło wielu pracowników naszej Uczelni.

13 marca 1968 r. w Politechnice Wrocławskiej odbył się wielotysięczny wiec. Na wiecu tym podjęto decyzję o 48 godzinnym strajku okupacyjnym. Podjęto również uchwałę z 18-punktowym programem. Znajdowały się w niej m. in. żądania i deklaracje.

Znaczna część społeczeństwa Wrocławia solidaryzowało się ze studentami. Ogłoszono odezwy popierające studentów. Wiele osób przychodziło pod mury Uczelni przekazując osobiście wyrazy poparcia oraz ogromne ilości żywności. W ślad za Politechniką Wrocławską wiece okupacyjne zorganizowały inne wrocławskie Uczelnie.

*Powstaje Komisja Organizacyjna Wieców Uczelni. Ze strony Politechniki Wrocławskiej do Komisji wchodzi: **Wacław Jakacki, Konstancja Surmacz i Wojciech Myślecki**. Działalność studencka przybiera na sile. Coraz aktywniej włączają się do tej działalności pracownicy naszej Uczelni.*

Senat Politechniki Wrocławskiej wydaje oświadczenie, w którym wyraża „zrozumienie dla stanowiska studentów...”. Dr Ryszard Krasnodębski, wykładowca matematyki podejmuje, na znak solidarności ze studentami, głódówkę.

Ponieważ postulaty studentów nie są realizowane 18 marca podejmują oni decyzję o kontynuowaniu protestu w formie masowego bojkotu zajęć.

22 marca Rektor Politechniki Wrocławskiej skreśla z listy studentów ponad 1200 osób. Na skutek odwołań większości z nich przywrócono prawa studenckie. Natomiast organizatorzy protestów, drukarze i kolporterzy ulotek zostają aresztowani.

*29 marca w trakcie ogólnopolskiego zebrania przedstawicieli ośrodków akademickich aresztowano 24 osoby, w tym studentów Politechniki Wrocławskiej: **Konstancję Surmacz, Wacława Jakackiego i Jerzego Zasadzińskiego**.*

*W dniach od 30 marca do 15 kwietnia zostają aresztowani drukarze i kolporterzy ulotek, w tym studenci Politechniki Wrocławskiej: **Jerzy Próchnicki, Janusz Jaworski, Lech Janaszak, Mirosław Matuszewski, Tomasz Wójcik, Piotr Wende, Werner Kosorz, Kazimierz Czerwiński oraz Jan Winiarczyk**. Wkrótce potem zostali aresztowani: **Irena Kozak, Marian Sobierajski oraz Michał Kuźniak**, którym zarzucono opracowywanie programu polityczno-społecznego na 1 Maja.*

Od marca do końca maja zatrzymano we Wrocławiu w związku z protestami 155 osób, 27 aresztowano, 26 ukarano decyzjami kolegów karno-administracyjnych, z 291 osobami przeprowadzono rozmowy ostrzegawcze. Na 404 studentów i pracowników założono „teczki ewidencyjne”. Pozyskano 51 nowych TW.

Protest studentów wygasł lecz pobudził on umysły wielu młodych ludzi. Większość z nich tworzyło później NSZZ „Solidarność”. Przyczynili się w ogromnej mierze do powstania demokratycznej Rzeczypospolitej Polskiej.

Wrocław, marzec 2009

Wiceprzewodnicząca
KZ NSZZ „Solidarność”
przy Politechnice Wrocławskiej
Jadwiga Szymonik